Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0224U000418

Державний реєстраційний номер: 0120U104656

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-01-2024

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Пошук і укладання бібліографії з питань неології. Вивчення та аналіз відповідної літератури. Визначення напрямків дослідження

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2021

Вид звітного документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540161

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442788971, 380442287573

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01061, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442343243

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 3471.804

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Неологізми: способи номінації, функціонування в дискурсах оригіналу, переклад на інші мови

Назва роботи англійською:

Neologisms: methods of nomination, functioning in the discourses of the original, translation into other languages

Реферат українською:

Аналіз неологізмів у різних дискурсах європейських мов є актуальним для сучасного мовознавства та його підрозділів, як-от: неології, неографії, теорії та практики перекладу, термінознавства. Значущість науково-дослідної роботи випливає із недостатньої кількості досліджень не лише системно-структурних характеристик термінів-неологізмів, а й інтерпретації наукових результатів вивчення мовних новацій у контексті загальномовного розвитку. Також важливим є визначення ролі та взаємозв'язку мовних і позамовних чинників у формуванні неологічного потенціалу сучасних європейських мов. Вивчення неологізмів ґрунтувалося на інтеракції з різними іншими аспектами культурного та соціального середовища. Проєкт було спрямовано на встановлення основних аспектів функціонування лексичних інновацій у різних дискурсах європейських мов (германських – англійської, німецької; романських – французької, італійської, іспанської; слов'янської – української) та їх взаємозв'язку із загальномовним характером змін. Неологізми опрацьовано з урахуванням новітніх підходів у неології та неографії. Це передбачало вивчення термінів не лише з точки зору їх структури, семантики та функціонування в площині відповідних наукових парадигм, а й у контексті лінгвальних і екстралінгвальних чинників. Кінцевим результатом науково-практичного дослідження неологізмів стали: підготовка рукопису до друку збірника статей; видання глосарію неологізмів; видання навчального посібника, що містить аналіз лексичних інновацій; підготовка рукопису до друку словника з екології.

Реферат англійською:

The analysis of neologisms in various discourses of European languages is relevant for modern linguistics and its subdivisions, such as neology, neography, theory and practice of translation, and terminology. The importance of scientific research results from the insufficient number of studies not only of the system-structural characteristics of neologism terms but also of the interpretation of the scientific results of the study of language innovations in the context of general language development. It is also important to determine the role and relationship of linguistic and non-linguistic factors in the formation of the neological potential of modern European languages. The study of neologisms was based on interaction with various other aspects of the cultural and social environment. The project was aimed at establishing the main aspects of the functioning of lexical innovations in various discourses of European languages (Germanic – English, German; Romance – French, Italian, Spanish; Slavic – Ukrainian) and their relationship with the universal nature of changes. Neologisms are developed taking into account the latest approaches in neology and neography. This involved the study of terms not only from the point of view of their structure, semantics, and functioning in the plane of relevant scientific paradigms but also in the context of lingual and extralingual factors. The final result of the scientific and practical study of neologisms was: preparation of a manuscript for publication of a collection of articles; publication of a glossary of neologisms; publication of a study guide containing an analysis of lexical innovations; preparation of a manuscript for publication of an ecology dictionary.

Індекс УДК: 81'373; 001.4, 81'38;81'42;81'25, 811.1/.2

Коди тематичних рубрик: 16.21.47, 16.31.41.03, 16.41.21

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:Жалай Василь Якович

Науковий ступінь: к.філол.н.

Вчене звання: доц.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Жалай Василь Якович

Науковий ступінь: к.філол.н.

Вчене звання: доц.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Тенденції розвитку терміносистем сучасних європейських мов (кінець XX – початок XXI століття)

Назва НТП англійською: Trends in the development of term systems of modern European languages (late 20th - early 21st centuries)

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Монографія

Галузь застосування: Наукові установи, вища та середня школа, заклади післядипломної освіти

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Колективна монографія «Тенденції розвиту терміносистем сучасних європейських мов (кінець XX — початок XXI століття)» присвячена дослідженню термінології та терміносистем європейських мов як у синхронії, так і в діахронії, під кутом зору традиційних і новітніх підходів до розв'язання проблематики, що пов'язана з розвитком, стандартизацією й уніфікацією термінологій сучасних суспільних наук та інших сфер функціонування. Робота адресована насамперед мовознавцям-термінологам, лексикографам, термінографам і перекладознавцям, але може становити інтерес і для філологів-мовознавців взагалі та всіх, хто цікавиться термінологією і термінознавством.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Розвиток термінологічної системи у площині різних дискурсів

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 12.2021

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: Заклади вищої освіти України, де викладаються філологічні та суміжні з філологією міждисциплінарні предмети

Перспективні ринки: Україна, Інші країни, які зацікавляться науковою продукцією Центру

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Дискурс: невпинний поступ

Назва НТП англійською: HERE COMES DISCOURSE

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Монографія

Галузь застосування: Наукові установи, вища та середня школа, заклади післядипломної освіти

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Збірку лінгвістичних есеїв присвячено проблемі оптимізації англомовної професійної та наукової комунікації у світлі еволюції та взаємодії дискурсів. Її створено у парадигмі антропологічної спрямованості сучасних гуманітарних знань. Книга пропонує свіжий погляд на традиційні та нові питання у царині мовознавчих студій, зокрема у галузях дискурсології, комунікативістики, когнітивістики та наратології. Для лінгвістів, студентів та аспірантів філологічних факультетів, науковців усіх спеціальностей, поціновувачів мистецтва слова.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Оптимізація англомовної професійної та наукової комунікації

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 12.2021

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: Заклади вищої освіти України, де викладаються філологічні та суміжні з філологією міждисциплінарні предмети

Перспективні ринки: Україна, Інші країни, які зацікавляться науковою продукцією Центру

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Англо-українсько-російський словник міжнародної комунікації: наука, техніка, освіта, журналістика

Назва НТП англійською: International Communication: Science, Technology, Education, Journalism (English-Ukrainian-Russian Dictionary)

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Словник

Галузь застосування: Наукові установи, вища та середня школа, заклади післядипломної освіти

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Словник репрезентує сучасні особливості функціонування англійської мови у контекстах науки, техніки, освіти й журналістики; підсумовує багаторічний досвід викладання англійської мови у Центрі. Особливий наголос зроблено на базових елементах мови, як-от: усталені звороти й ідіоми, неологізми, логічні конектори та їхні синоніми, також словник містить оригінальну систему перехресних посилань. Увагу приділено й так званим псевдодрузям перекладача й іншим мовним одиницям, при використанні яких часто припускаються помилок. Словник покликаний сприяти поліпшенню співпраці на міжнародній арені у контексті функціонування української і англійської мов.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Репрезентація сучасних особливостей функціонування англійської мови

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 12.2021

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: Заклади вищої освіти України, де викладаються філологічні та суміжні з філологією міждисциплінарні предмети

Перспективні ринки: Україна, Інші країни, які зацікавляться науковою продукцією Центру

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Калюжна В.В. Букреєва О.Й. Автор і читач англомовної наукової статті: техніки взаємодії. Філологічні й педагогічні студії у вітчизняній та зарубіжній науці XXI сторіччя : зб. матеріалів IV Міжнародної науково-практичної онлайн конференції. Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2021. С. 19–21.

2. Кравченко Н.Г. Процеси глобалізації в сучасному науковому дискурсі як виклик сьогодення. Наукові дослідження і наукове писемне мовлення в Україні та Німеччині. Wissenschaftliches Arbeiten und Schreiben in der Ukraine und in Deutschland : матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції 26–27 листопада 2021 року. 2021. С. 110–114. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/35550

3. Малиновська І.В. Роль прагматики у процесі комунікації. Філологічні й педагогічні студії у вітчизняній та зарубіжній науці XXI сторіччя : зб. матеріалів IV Міжнародної науково-практичної онлайн конференції. Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2021. С. 27–29.

4. Пархоменко А.Ф. «Лайкати» або «вподобати»: відтворення англійських термінів соцмереж у різних європейських мовах. Філологічні й педагогічні студії у вітчизняній та зарубіжній науці XXI сторіччя : зб. матеріалів IV Міжнародної науково-практичної онлайн конференції. Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2021. С. 29–31.

5. Golubovska I., Chornodon M., Lesiuk O., Bailema T. et al. Gender Sphere of Concepts in the Postmodern Periodicals for Women and Men in Ukraine. Postmodern Openings. 2021. Vol. 12 (3). P. 426–445. URL: https://doi.org/10.18662/po/12.3/347. Web of Science.

6. Guzhva O.O. Diachronic variation of the category of politeness in the 18th – 21st centuries male discourse. Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація: тези доповідей XX ювілейної наук. конф. з міжнар. участю. 5 лютого 2021. Харків, 2021. С. 13–14.

7. Kramar N., Ilchenko O. (2021). From intriguing to misleading: The ambivalent role of metaphor in modern astrophysical and cosmological terminology. Amazonia Investiga. 2021. Vol. 10, no. 46. P. 92–100. URL: https://doi.org/10.34069/AI/2021.46.10.8. Web of Science.

8. Malynovska I. Rethinking linguistic methodology as if society mattered. Abstracts of XXII International Scientific and Practical Conference April 22-23, 2021. London, 2021. P. 417–420. URL: https://doi.org/10.46299/ISG.2021.I.XXII

9. Snegireva E. AI, NI and National Languages: Interaction Possible? Національна ідентичність в мові і культурі: зб. наукових праць. Київ, 2021. С.197–201. URL: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/51909

10. Snegireva E. Human Touch in Digital Era. Гуманітаристика: простір нашого часу. Матеріали науково-практичної конференції, 17–18 грудня 2021 року. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 26–31.

11. Snegireva E. Little virtues of great value in digital era. Сучасні тенденції фонетичних досліджень : зб. матеріалів V Круглого столу з міжнародною участю. 22 квітня 2021. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. С. 122–125. URL: https://terraludens.com/sites/default/files/files/2021/04/23/suchasni_tendenciyi_fonetichnih_dosl_2021.pdf

12. Zhalai V., Malynovska I., Panchenko I. Academic writing: template vs creative production (methodological aporia). Матеріали III Міжнародної конференції «Філологічні й педагогічні студії у вітчизняній та зарубіжній науці XXI сторіччя». Київ: ПП АВІАЗ, 2021. С. 93–97.

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи — Жалай Василь Якович
к.філол.н., 10.02.05

Перелік осіб-виконавців

Ільченко Ольга Михайлівна
(д.філол.н., 10.02.04)

Голубовська Ірина Олександрівна
(д.філол.н., 10.02.15)

Крамар Наталія Анатоліївна
(д.філософ, 10.02.04)

Кругликова Олена Володимирівна
(к.філол.н., 10.01.04)

Линник Тетяна Григорівна
(к.філол.н., 10.02.15)

Рубашова Леся Михайлівна
(к.філол.н., 10.02.04)

Відповідальний за підготовку облікових документів — Кравченко Н.Г.

Телефон — +38 (044) 278-89-71

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

